

Nieuwe gebruiksnormen geen belemmering voor suikerbieten

Vorig jaar is MINAS vervangen door een stelsel van gebruiksnormen voor dierlijke mest, fosfaat en stikstof. De gebruiksnorm voor fosfaat is per 1 januari 2007 met 5 kg per hectare verlaagd. Ook de stikstofgebruiksnormen op zand-, veen- en lössgronden zijn voor diverse gewassen tot 15 kg per hectare verlaagd. Voor een optimale bemesting van suikerbieten is dit echter geen probleem.

Als de dierlijke mest niet goed gehomogeniseerd is of ongelijkmatig is aangewend, wordt dat tijdens het seizoen zichtbaar door kleurverschillen. Gebruik dus goede verspreidingsmachines en homogene mest. Zorg er ook voor dat de gehalten van de mest voor aanwending bekend zijn. Laat de gehomogeniseerde mest dus bemonsteren voordat het de bemester in gaat.

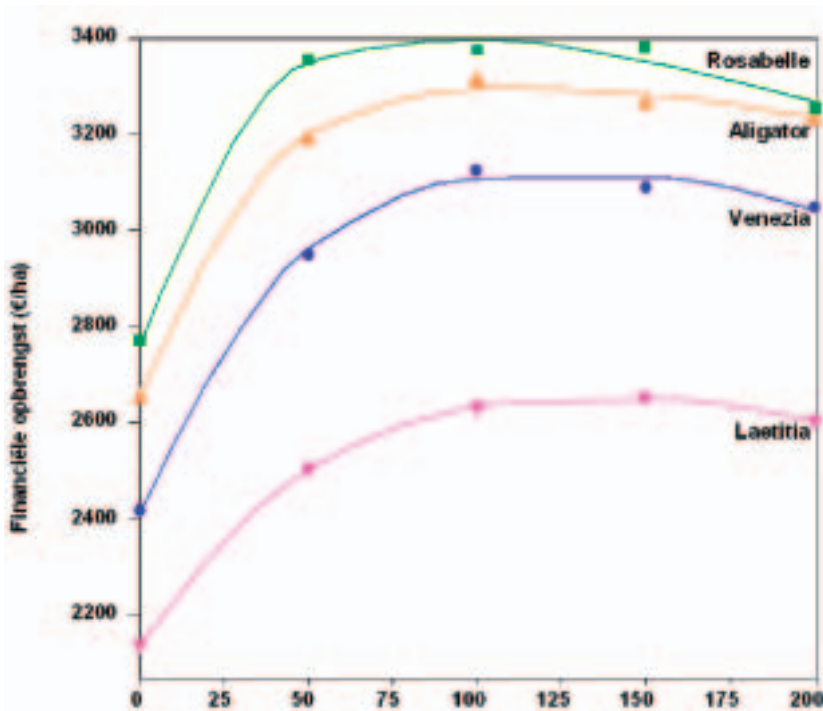

Rubriek onder verantwoordelijkheid van IRS

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400 Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl Internet: <http://www.irs.nl>
Eindredactie: Jurgen Maassen

De gebruiksnorm voor dierlijke mest blijft in 2007 voor de bietentelers (zonder derogatie) maximaal 170 kg stikstof per hectare. Het gaat hierbij om de totale hoeveelheid stikstof (N-totaal) in de mest. Deze maximale hoeveelheid wordt berekend over de totale bedrijfsoppervlakte. Het is dus mogelijk om het ene gewas wat meer en het andere gewas wat minder dierlijke mest te geven. Overigens past een N-totaalgift van 170 kg met dierlijke mest uitstekend bij de bietenteelt. Bij aanwending van homo-

gene varkensdrijfmest in het voorjaar (werkingspercentage: 70) komt dat neer op ongeveer 120 kg werkzame stikstof per hectare. Dat is in veel gevallen ruim voldoende om de hoogste financiële opbrengst te realiseren. Een N-totaalgift van 170 kg per hectare met dierlijke mest komt overeen met ongeveer 25 ton varkensdrijfmest en 35 ton rundveedrijfmest per hectare. Een belangrijke voorwaarde voor een volledige stikstofbemesting met dierlijke mest is dat het stikstofgehalte van de mest

Figuur 1. De invloed van de stikstofgift op de financiële opbrengst van vier suikerbietenrassen.

bekend en homogeen is en egaal verspreid wordt.

De overheid wil toediening van drijfmest in het najaar ontmoedigen en uiteindelijk in 2009 verbieden. Vanaf 2007 is het uitrijden van drijfmest op kleigrond verboden tussen 1 november en 31 januari.

Voor de berekening van de stikstofgebruiksnorm (zie verderop in dit artikel) geldt vanaf half september tot 1 november voor de stikstof in de mest een werkingspercentage van 40. Het werkelijke stikstofwerkingspercentage voor deze periode bedraagt 20 à 25.

Gebruiksnorm stikstof

Voor stikstof geldt per gewas een maximale hoeveelheid per hectare. Het gaat hierbij om de som van de hoeveelheid werkzame stikstof uit dierlijke mest en de hoeveelheid stikstof uit kunstmest. Krijgt een bepaald gewas minder stikstof dan de norm, dan mag een ander gewas meer stikstof dan de norm krijgen.

Per 1 januari 2007 zijn de stikstofgebruiksnormen op zand-, löss- en veengronden voor een aantal gewassen met maximaal 15 kg per hectare verlaagd. Voor suikerbieten is de norm verlaagd van 150 naar 145 kg stikstof per hectare. De stikstofgebruiksnorm op kleigrond blijft gelijk en bedraagt voor suikerbieten 165 kg per hectare.

Proefveldonderzoek in de afgelopen twintig jaar heeft uitgewezen dat het voor bijna alle bietenpercelen mogelijk is om met de genoemde stikstofgebruiksnormen de hoogste financiële opbrengst te halen. Hier en daar leeft de gedachte dat door de stijgende opbrengsten, vooral door betere rassen, de stikstofbehoefte van de bieten toeneemt. Onderzoek in de jaren 2003 tot en met 2005, op klei en zand, heeft uitgewezen dat rassen met een hogere financiële opbrengst zeker niet meer stikstof nodig hebben dan rassen met een lagere financiële opbrengst (figuur 1). Ook bleek uit dit onderzoek dat de kleur van het loof niets zegt over de stikstofvoorziening (te veel of te weinig) van het gewas.

Gebruiksnorm fosfaat

Per 1 januari 2007 is de fosfaatgebruiksnorm verlaagd van 95 naar 90 kg P_2O_5 per hectare. Hiervan mag maximaal 85 kg met dierlijke mest gegeven worden zolang die binnen de gebruiksnorm van dierlijke mest (gemiddeld per hectare maximaal 170 kg stikstof) blijft. Overschrijding kan plaatsvinden als er relatief weinig fosfaat en veel stikstof in de mest zit, bijvoorbeeld bij rundveedrijfmest. Voor percelen met een lage fosfaatvoorraad (Pw-getal <25) kan de teler een verruimde

fosfaatgebruiksnorm (tot 160 kg P_2O_5 /ha) aanvragen voor een periode van vier jaar. Deze extra ruimte mag alleen met kunstmestfosfaat ingevuld worden.

Het kan aantrekkelijk zijn om de fosfaatruimte voor dierlijke mest maximaal te benutten. Vooral als de teler geld verdient aan het gebruik van dierlijke mest. De beperking is echter dat er dan weinig mogelijkheden zijn om bodemverbeteraars als compost en schuimaarde (Betacal) in te zetten. Beide producten bevatten fosfaat. Het fosfaat in compost en schuimaarde telt in 2007 voor 50% mee (voor compost geldt een bovengrens van 3,5 kg P_2O_5 /ton droge stof).

Module 'gebruiksruimte N en P'

Op de website van het IRS (www.irs.nl) staat de Betakwikmodule 'gebruiksruimte N en P'. Hiermee kan per perceel het te telen gewas ingevoerd worden met de daarbij behorende bemesting met dierlijke mest, kunstmest of andere meststoffen. De module rekent dan de totale hoeveelheden meststoffen uit, waardoor de teler kan zien of de gebruiksruimten voor dierlijke mest, stikstof en fosfaat al dan niet zijn benut.

Peter Wiltling